

Утвърдил:

Директор: *М. Кожухарова*

РД-12-39-40/19.09.2025

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДГ „Кокиче“ Плевен

Учебна 2025/2026г.

Настоящата Програмна система е приета с решение на Педагогически съвет с Протокол №1/05.09.2025г.

1 ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА В ДГ „Кокиче“

1.ПРЕДМЕТ: *Промените в образователната ни система поставят нови предизвикателства пред нас като педагози и главни участници в образователния процес, от които зависи успешната реализация на реформа в образованието, възпитанието и социализацията на децата в предучилищна възраст. Необходимостта от създаването на Програмна система на ДГ „Кокиче“ е резултат от приетия ЗПУО с оглед обновяване на нормативната база като следствие от него . Програмната система на детското заведение е част от Стратегията за развитие на детската градина в периода от 2023г. до 2028г. и съответства на изискванията на държавния образователен стандарт за предучилищно образование.*

МИСИЯ

- ✓ **Да подкрепя и вярва в потенциалните възможности на всяко дете.**
- ✓ **Да създава благоприятна позитивна и разнообразна среда за неговото развитие.**
- ✓ **Да мотивира учителите да реализират в най-висока степен уменията си.**
- ✓ **Да стимулира и убеждава родителите и обществеността, че детската градина е значима и необходима среда за пълноценното развитие на детето от предучилищна възраст**

ВИЗИЯ

Визията е реалистична, краткосрочна и дългосрочна картина на настоящето и бъдещето на детската градина.

ДГ "Кокиче" да бъде:

- ❖ Място ,където детето се чувства щастливо, защитено, разбирано и подкрепяно.
- ❖ Предпочитана среда за 3-7 годишните деца, където се гарантира тяхното умствено, емоционално, социално, личностно и здравно-физическо развитие.
- ❖ Център за родители, търсещи и намиращи подкрепа, съгласие, сътрудничество, педагогическа информация.
- ❖ Средище на хора, които обичат децата и професиите си, поддържат квалификацията си на съвременно равнище, стремят се към висока професионална реализация и са удовлетворени от работата си.

Изключително важно е да се гарантира пълноценно развитие на детето и това се определя от механизма на взаимодействие между участниците в процеса на предучилищното образование: Тя представлява цялостна концепция за развитие на децата от тригодишна възраст до постъпването им в I клас в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищното образование и включва подходи и форми на педагогическо взаимодействие, съобразно обща цел. Ръководи се от принципите за отглеждане, социализация, обучение и възпитание на децата: детето в центъра на педагогическото взаимодействие; осигуряване на равни шансове за всички деца при отчитане на индивидуалните темпове на детското развитие; дейностно интегриране на образователното съдържание по всички направления; развитие на социално значими качества и умения.

По своята същност тя е :

- иновационна – основава се на идеята за непрекъснато изменение и обновяване чрез включване на нови теоретични постановки и добри педагогически практики. Програмната система е създадена да отговори на потребностите на съвременното предучилищно образование чрез умело съчетаване и създаване на условия за придобиването на компетентностите от всяко дете по всяко от образователните направления; да отчита спецификата на детската индивидуалност; да съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата и да осигурява ефективно педагогическо взаимодействие с децата в съответствие с ЗПУО и Наредба №5/03.06.2016г.

Основни акценти обогатяват обучението, социализацията и възпитанието на децата със иновационни програми. Освен програмите по Джунгър Ачийвмънт и БДП, други програми, които използваме за физическо, нравствено и духовно израстване са в съответствие с Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование. Тези програми определят същността и целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование; начините и формите за осъществяване им; рамковите изисквания за резултатите от обучението и институционалните политики за подкрепа на програмите. Процесът на осъзнаване, приемане и подкрепа на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца, се осъществява чрез активно включване на ресурси, насочени към приобщаване на децата със СОП и хронични заболявания.

ОСНОВНА ЦЕЛ: Полагане основите за учене през целия живот, в условия за физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на децата в процеса на педагогическо взаимодействие.

Основни акценти:

1. Създаване на условия за придобиване на компетентности по всяко образователно направление, посредством основната дейност - играта в процеса на педагогическото взаимодействие.

2. Отчитане спецификата на ДГ и на групата.

3. Творчески възможности и непрекъснато разширяващи се желания и потребности за активно действено участие на детето в процесите на взаимодействие със заобикалящия свят.

4. Взаимосвързаност в съдържателен план за личностно-ориентиран модел на образованието.

5. Придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности:

- речеви – за индивидуално езиково обучение и общуване на български език;

- социални – за проявяване на активност в съвременната обществена среда - саморегулация и самоконтрол, самостоятелност, коопериране, интергиране с другите, толерантност и интеркултурен диалог;

- когнитивни – за развиване на познавателните възможности на децата;
- културни – за запазване и развиване на националните традиции и културното израстване на личността.

6. Образование, социализация и възпитание на детето.

7. Осигуряване на игрова дейност във всички организационни форми. Изградена въз основа на организационните и съдържателни аспекти.

Програмната система гарантира изграждането и развитието на децата в условията на :

- личностна ориентация, осигуряваща равен шанс и качествено образование на всяко дете;
- развиваща образователна стратегия, базирана на основните принципи, заложи в Закона за предучилищно образование (2016 г.) в унисон с целите и съдържанието на стратегия „Европа 2020г.“, утвърждаващи основните за „Учене през целия живот“, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, съзнателното, емоционалното и творческото развитие на децата;
- ориентираност към интереса и към мотивацията на детето към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- насърчаване на познанието, теорията и практиката, основана на богатото детско въображение и емоционалност;
- осъвременено и балансирано педагогическо взаимодействие, насочено към детето;
- прилагане на педагогически технологии с ясно изразена интерактивна и иновационна насоченост, ориентирани по посока на самоутвърждаване на личността на детето и развиване на креативността му;
- възпитание, социализация и обучение на децата, гарантиращи овладяването на образователното съдържание по всички образователни направления;
- интегриране на тематичното съдържание, основано на естествени интегративни връзки между образователните направления;
- ранно откриване на заложибите и способностите на всяко дете;

• *развиваща творческите способности на детето практика, ориентирана към продуктивна дейност.*

• *осигуряване на възможности на всяко дете да изразява собственото си мнение и да осъзнава и отстоява своята позиция.*

2. СТРУКТУРА:

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие;

2. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;

3. Тематично разпределение за всяка възрастова група;

4. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

1. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ:

Педагогическото взаимодействие като сложен процес, състоящ се от образователно, възпитателни и социално-педагогически компоненти, се прилага в съответствие с основните принципни положения:

• *поставяне на детето в центъра на педагогическото взаимодействие.*

• *уважение и съхраняване на детската индивидуалност.*

• *приложение на игровия подход. В тази форма то присъства във всички видове дейности в ДГ „Кокиче” – познавателна, трудова, творческа. Педагогическата технология, чрез която е заложена реализацията на Програмната система за всяка възрастова група се формира от компоненти, чийто избор е съвкупност от изисквания за резултатите от обучението на децата, определени от ДОС.*

ПОДХОДИ – *осигуряват единство на обучение, възпитание и социализация, базирано на партньорска комуникация между детето и учителя, съществуващ опит, непрекъснато развиващи се потребности и интереси на детето и динамично развиващите се представи, знания, умения и отношения, заложен като очаквани резултати в нормативната документация за предучилищното образование.*

А: Организационни подходи:

Системен подход - *Като сложна система от биологични, психологични, социални, здравни и когнитивни особености в процеса на педагогическото взаимодействие с детето, се прилагат подходи, с елементи от семейството, образователната, здравната и други*

системи. Използването на системният подход подпомага по-добре да определяме спецификата и динамиката на социалното развитие на децата от предучилищна възраст в ДГ.

Интегративен подход - Чрез него учителят осигурява ползотворна, резултатна педагогическа дейност. Развива се познавателната дейност и цялостното обогатяване на социалния опит на децата, както и подготовката им за училище. Една от главните тенденции е и интегрирането на европейските образователни ценности у нас и адаптирането им към националните ни особености и традиции.

Комплексен подход - Използването на комплексни ситуационни форми на основата на игровите създават условия за изграждане на хармонична и разнообразна образователна среда с цел осигуряване на равнопоставеност и достъп до качествено образование. Положителни стъпка в тази посока е въведената двегодишна задължителна предучилищна подготовка, целодневно и възможност за избор на полудневно и почасово обучение в ДГ. Осъществен е интензивен процес и отлични условия за интегрирано обучение за динамичното развитие на 1 дете със специални образователни потребности (СОП). Този подход допринася за повишаване образователните постижения на децата и намаляване дела на преждевременно напусналите деца.

Б: Методически подходи:

Хуманно-личностен подход - Използването в ДГ на един от съвременните психолого -педагогически подходи, допринасящ за трайното и устойчиво ценностно поведение у всяко дете е хуманно-личностният подход – детето в центъра на педагогическото взаимодействие. Това е обучение, основано на личния опит на детето и на стремежа той да бъде систематизиран и непрекъснато обогатяван и разширяван, като се преминава от еталонно възпроизвеждане на представи и отношения към творческо прилагане на придобити умения;

Рефлексивен ценностно – ориентиран подход: Рефлексията осигурява развитие на уменията за оценка и самооценка, за самоконтрол и саморегулация на децата при решаване на игрови, практически и познавателни задачи. Ученето през целия живот интегрира всички процеси на взаимодействие (формални и неформални), които развиват детската индивидуалност с оглед стимулиране на представи, умения и компетенции.

Дейностно-холистичен подход или "учене чрез правене" е подход в педагогическия процес чрез който различните дейности на "правене", развиват: познавателното, откривателското, избирателната активност на децата , установяване, разбиране, обяснява, сравнява, разграничава, различава, идентифицира, съставя, подрежда и др. Детето е в "активна" позиция - да наблюдава, да сравнява, да анализира, да оценява, да описва и т.н. , за да достигне само или с помощта на учителя отделни компетентности, като очаквани резултати.

Комуникативен подход - Този подход определя обучението, възпитанието и социализацията, осъществени в условията на неформални контакти и делово общуване на личности и реализиране на общи преживявания, желания, интереси, потребности и идеи.

Интерактивност – Интерактивността като подход и метод дава възможност за активно действено участие, за творчество, за спонтанност, за нестандартни решения на проблемни задачи за личностно-индивидуална и екипна изява. Възпитава умения за екипност ,толерантност, критичност. Развива мисленето, волята, активност на децата , установяване, разбиране, обяснява, сравнява, положителните емоции. Повишава интереса към знанията за миналото и практическото им използване за решаване проблемите на настоящето и бъдещето.

Ситуационен подход –Приложението на ситуационния подход разглежда познавателното събитие от гледна точка на конкретната ситуация ,която го създава. Ситуационната форма е организираната, делова и личностна среща в индивидуален, партньорски и екипен (групов план) както между децата така и между учителя и децата.

Наименованието "педагогическа ситуация" като основна форма за педагогическо взаимодействие на учителя с децата не е самоцел, защото освен социалните и психологически компоненти, са важни образователните цели, свързани с тематичното съдържание, с очакваните резултати и ключовите ядра на детския опит, заложен в ДОС.

Ценностно-ориентиран подход – осигурява възпитание и обучение, насочено към достигане на общочовешки ценности при запазване и развиване на националната идентичност и традиции; Методи – предлагат начини за съвместна дейност и обучение между учителя и детето, чрез които се овладяват педагогически адаптиран социален опит по отношение на опознаването на обекти и явления, значението

и използването им в практиката и възможностите за опериране, изпробване и преобразуване в процеса на специфичните детски дейности. Според източника на информация, методите които се използват са:

- устно изложение – разказ, описание, обяснение, беседа, разговор, метод на сюжетното планиране;*

- текстови методи–познавателни книжки, албуми, илюстративен материал, художествена и научно –популярна литература;*

- нагледни методи – наблюдаване, разглеждане, демонстрация, игри;*

- практически методи–обследване, елементарни опити, експериментирание, упражнение, конструиране, схематично, графично, действено и предметно – техническо моделиране на обекти и предмети;*

- диагностични методи на проверка и анализ. Според начина на организация на дейността на децата, методите които се използват са интерактивните методи:*

- игрова дейност;*

- дискусия;*

- ситуационен метод;*

- мозъчна атака;*

- индивидуална работа и работа в малка група;*

Според характера на дейностите, методите които се използват са :

- предметно-оперативни – разглеждане, сензорно обследване, предметно моделиране, показ на графично представен модел-схема, предметни игри, предметно моделиране и др.;*

- игрово-преобразуващи – изпълнение на текст, влизане в роля, артикулационна гимнастика, звукоподражание, театър на маса, куклени етюди, драматизация, дидактични игри, игри-асоциации, театрализирани игри, подвижни игри, спортно-подготвителни игри, музикално-подвижни игри, народни игри, фолклорно-обредни игри и др.;*

- практико-изпробващи – елементарни опити, експерименти, предметно-схематично моделиране, показ на действие, рисуване и оцветяване и др.;*

- **информационно-познавателни** – онагледяване, преднамерено наблюдение, , наблюдение и сравняване, четене на литературен текст, показ на образца, разказ-беседа, демонстрация – упражнение, преразказване и др.

ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ – Общуването с детето се осъществява на фона на практическото му познание за света и протича като самостоятелни етапи, в които се задоволяват потребностите му от позитивно внимание, сътрудничество и уважение от страна на възрастния и стремеж към взаимно разбиране и съпреживяване. Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата. Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите, знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование. Детската градина и учителите осигуряват игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време. Новият ЗПУО дава възможност на педагогическия екип да осъществява педагогическо взаимодействие освен при целодневна, така и почасова организация на обучение при желание на родителите и при условия и ред, определен от ДОС за ПУО. Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основни и в допълнителни форми. А. Основната форма на педагогическото взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Всяка е организирана в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система при зачитане на 6 потребностите и интересите на децата. Всички педагогически ситуации се организират само в учебното време – от 15.09 до 31.05 и осигуряват постигането на компетентностите, определени в ДОС за ПУО. Основните форми на педагогическо взаимодействие се осъществяват при целодневна организация и възможност по избор на родителя за полудневна, почасова или в самостоятелна. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. Седмичното разпределение се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група.

Б. Допълнителната форма се организира по преценка на учителя в съответствие с програмната система, прилагана в детската градина, цялостната организация на деня и с интересите и потребностите на децата. В допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване на живота на детето. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. Допълнителните форми се организират както в учебното време, така и в неучебното време. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие са : Дейности по избор (игра в куклен кът, рисуване с материали по избор, пъзели, моделиране с пластилин, оцветяване на детски книжки); Утринно раздвижване; Игри/сюжетно-ролеви игри, музикално-подвижни игри; подвижни игри; спортно подготвителни игри; творчески игри, конструктивни игри, игри на открито/ ; Разходки ;Наблюдения ; Разглеждане на детски книжки с илюстрации на приказки; Развлечения, екскурзии; Куклен театър ; Рождени дни; Четене на художествена литература; Индивидуални занимания с деца - логопед, ресурсно подпомагане; Битови дейности подреждане на учебния кът, къта за хранене, къта за игра; Слушане на приказки, слушане на научно-популярни текстове; разглеждане на илюстрации; презентации; Планирани наблюдения до музей, библиотека; Игри на интерактивната площадка по безопасно движение по пътищата и др. Детската градина предлага допълнителни педагогически услуги : народни танци; футбол. В рамките на допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се прилага и авторската програмна система на ДГ „Кокиче“, разработена от педагогическия екип. Тя е насочена към цялостното развитие на децата чрез интеграция на иновации и добри практики в областта на емоционалната интелигентност, дигиталното образование, екологичното възпитание и приобщаващото образование. Авторската система се реализира чрез специално разработени модули, игри, интерактивни дейности и проекти, които допълват държавния образователен стандарт и отговарят на специфичните потребности на децата и общността. Тя осигурява индивидуален подход, съдейства за разгръщане на творческия потенциал на всяко дете и обогатява възможностите за активно участие на родителите в образователния процес.

Авторската програмна система на ДГ „Кокиче“ включва следните

основни

модули:

- **Дигитално образование** – насърчаване на умения за работа с технологии, интерактивни ресурси и безопасност в дигитална среда.
- **Емоционална интелигентност** – развитие на умения за самоосъзнаване, саморегулация, съпричастност и екипност.
- **Екологично възпитание** – изграждане на екологична култура, отговорно отношение към природата и устойчив начин на живот.
- **Приобщаващо образование** – осигуряване на равни възможности и подкрепа за деца със СОП, индивидуален подход и интеграция.
- **Културна идентичност и традиции** – съхраняване и популяризиране на българските обичаи, празници и духовни ценности.

В допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се реализира и авторската програма „STEM Зелени приключения – Малки изследователи, големи открития“. Тя е насочена към интегриране на екологично възпитание и STEM подходи в предучилищната възраст чрез игрови и експериментални дейности. Програмата развива наблюдателност, критическо мислене, дигитална грамотност и екологична култура у децата. Реализира се чрез:

- експерименти и практически дейности;
- използване на дигитални технологии (VR разходки, Bee-bot роботи, дигитално разказване на приказки);
- работа по проекти с активно участие на семейството;
- интерактивни методи като геокешинг, изследователски игри и тематични модули по възрастови групи.

Авторската програма допълва държавните образователни изисквания и гарантира цялостен подход за екологично и STEM обучение в ДГ „Кокиче“.

Организирането и провеждането на дейност в тези клубове, помага на децата да развиват своите способности в различни области, да работят в екип. Подпомогнат интегрирането на децата в малки групи обединени от обща цел, намаляване на агресията в поведението, възпитаване в патриотизъм и родолюбие, насърчаване на здравословен начин на живот, развиване природните дадености, индивидуални способности и дарования, осигуряване възможност децата да се изявяват творчески, да развият сценична култура и вяра в собствения творчески потенциал.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Учителските екипи конкретизират разпределението на педагогическите ситуации, определят техния седмичен брой за всяка възрастова група в началото на учебната година, като при изготвянето им се съобразяват с минималния и максимален седмичен брой, посочен в Наредба №5 от 03.06.2016г. за ПУО и се утвърждава от директора на детската градина.

Образователно направление	1 гр.	2гр.	ПГ/5г/	ПГ/6г/
ОН „Български език и литература	2	4	4	5
ОН “Математика“	1	1	2	3
ОН „Околен свят“	1	2	2	2
ОН“ Изобразително изкуство“	2	2	2	2
ОН„Конструиране и технологии“	1	1	2	2
ОН „Физическа култура“	3	3	3	3
ОН“ Музика“	2	2	3	3